

Parosifa kuisow fain Pol- ke Timoti siisimomak

Miimow opora

Timoti-na takir ikok Kristen arek. Ona owowa Listra, ne owow nain Galesia kame-pa ikua. Timoti onak wi Yuuda-ke ne ona wiawi wi Grik-ke. Pol-ke Timoti aawep wameiya Mua Maneka uuwowa onam-miemik (Aposel 16.1-3). Iir oko Pol Masedonia ikiwok ne Timoti maakeya Efesus Kristen teeria wia urufam-ikua. Ne yena kiiriw Efesus me ikiwinen naep Timoti parosifa siisimomak.

O Timoti parosifa siisimomak nain opora feenap maakek. Mokomokoka fain maakek, wi Kristen teeria-ke wadol opora sira-sira me ookuk. Opor oko fain pun maakek, lotu baliwep onami Kristen teeria baliwep wia kakaltowa sira. Ne mua sira wiar pu pep urufap Kristen teeria woos mua ne uuwow mua wia pepekime, naap maakek. Ne opor murarow akena fain maakek, Yeesus Krais uuwowa baliwep fae, naap maakek. Neemi wi Kristen teeria mua iperowa, takira naap nain wia urufap opora rookasep suule wiemi wia kakaltam-ike naakek.

---

1 ¹Aria parosifa fain yo Pol-ke no yena muuka Timoti siisimomiyem.
Yo Yeesus Krais aposel-ke. Mua Maneka eena yia aawok nain ne Yeesus Krais urufu naep arewap ikemik wi nain-ke uuwow mua efa pepekimemik. ²Iiriw Mua Maneka opora nef a maakem-ikemkun ookam-ikon, naapeya yena muuka nef a naiyem. Yiena Auwa Mua Maneka ne yiena Maneka Yeesus Krais nef a kemalop nef a saliwami kema sonom eliwa niuk.

Opor wadola unowa i me miimiyen

³Aria yo iiriw Masedonia ikiwekam naep opora fain nef a maakem, ne aakisa kiiriw nainiw nef a maakiyem, no Efesus-pa neekeriw ikok mua papako wadol opora wia maakimik nain wiar puuke. ⁴Wia maakeya opor nanar maken marewa nain piipuauk ne wiena weke unuma pun me wia mikap ookuk. Moram sira naap onami oporiw irakikuan. Naeya Mua Maneka sira yia wuomak nain baliwep me wiar ookikuhan.

⁵Yo naap nef a maakem nain onoma feenap, wiam kookalowa sira nain imenuk. Wi pina marew ne kema melina ikok Mua Maneka opora

baliwep wiar opikuan-na sira neeke wiam kookalowa sira nain wiar imenarinon. ⁶Mua papako Mua Maneka sira nain wiar piipuap opora wiar kapewami opora maken marewa nain aakunem-ikaimik. ⁷Ne Mua Maneka eena Moses maakeya sira wuomakek nain wieniw somek mua saarik aru naep opor makena saarik aakunimik. Nain wi opora kakeniw me amisaremik, ne wiena opora kekanowa opimik nain onoma pun baliwep me amisaremik.

⁸Mua Maneka sira wuak nain i amisaremik, nain eliw oram, nain feenap, mua pina ariman wiar wuowa-ke. ⁹Ne i feenap amisarikua. Moses sira wuomakek nain me wi mua sira eliwa wia keker opowowa naep wuak, weetak. Wi mua sira samo-samora onimik nain wia naep nain wuomakek. Sira feenap nain, wi emina kekanemi ikumarimik nain, Mua Maneka kema me tootonowa sira samo-samora onimik nain, ne sira samo-samora onowa kemaiw ikaimik nain. Ne yiena Maneka firekami opor samora aakunimik nain, onak wiawi wia samorami wia ifakimimik nain, ne mua oko wia ifakimimik nain. ¹⁰Ne wi uruw mia samora nain, ne wi mua muaiw wiam opimik nain. Maamuma aawow muuta nain mua oko wia opimik nain, ne wi wadol mua ne wi opor makena sailemi wadol opora maimik nain. Ne wi opor makena fienami sira samora oko onimik nain pun. Wi mua sira samora naap nain wia kema suuwap sira kekanowa unowa nain wuomakek. ¹¹Yo opora maem nain Mua Maneka opora kakeniw wiar ookiyem. Yeesus opora pariniya nain Mua Maneka anane kema eliw ikaia nain-ke yo wapena-pa efar wueya arimaniw maiyem.

Mua Maneka-ke Pol kemalek

¹²⁻¹³Aria yiena Maneka Yeesus Krais-ke uuwowa oniyem fain kekanowa yiek. Yo iiriw mua samor akena ikem, ne o unuma wiar firekami ona teeria wia iiwuarem-ikem. Yo o uuwomowa me efa pepekimowa nain, ona efa wuak, yo uuwowa kakeniw onominok naek. Naapeya sira eliwa naakiyem. Yo iiriw Yeesus opora baliwep me wiar amisarep ikiwos momora ikok sira naap onam. Sira naap onam nain me efa samorak, weetak, efa kemalek. ¹⁴Mua Maneka-ke yo manek akena efa kemaleya Yeesus Krais teeria-pa wiar ikok opora baliwep opowa sira, ne mua wia kemalowa sira yieya nain ookami naap oniyem.

¹⁵⁻¹⁶Opora fain maken akena-ke, wi emeria mua unowa baliwep miimap makena-ke nauk. Feenap, Yeesus Krais i pina mua yia aawekam naep miiwa orok. Makena yo pina mua akena-ke, nain Mua Maneka-ke efa kemalek. Yo pina manek akena onam. Yeesus Krais iiriw efa samorekak nain baliwep akena efa saliwak. Yo efa kemalek nain onoma feenap, wi emeria mua efa urufap wis pun opora wiar opap anane maneka eliwa ikauk. ¹⁷Oo Mua Maneka, no anane maneka naap

ikain nain-ke. Yiena mokokiw nefu urufowa me pepek. No naisow Mua Maneka-ke. Unum maneka ne kekanowa anane no nefar ikaiya. Makena.

Timoti kekanowa iimarinok opora maakek

18 Aria Timoti, yena muuka, yo opora nefu maakiyem naap one naiyem. Iiriw wi profet-ke no nefu maemi feenap maemik. Naeya opora nain wiar opa-afurap kekanep wi momor opora aakunimik nain wiar mika-fienami baliwep akena mauwe. **19** Yeesus opora wiar opam-ikon nain ne kema melina nain amia saarik opap ike. Mua papako sira nain iiriw opamik, nain naap ikok mikikira-pa wuami wakiemik. **20** Aimenias, ne Alesanda wiam erup pun sira naap onap wakiemik. Wi wiam erup nain Satan wapena-pa wia wuam, ikoka wi pina aawep ifan tiira puep Mua Maneka nainiw me firekuk naep.

Mua maneka farowa sira

2 **1-2** Aria ni sira fain oneka naep nefu maakiyem, sira manek akena nain feenap. Ni Mua Maneka kema wuami farem-ikeka, fariwkin wi mua wia asipam-ikainok, wi owow saria ne wi anim onoma pun. Wi nain wia kema suuwat Mua Maneka sira eliwa naem-ikeka. Ni Mua Maneka anane maneka farem-ikaiwkin kema sonom eliwa, pokow eliwa yiinok, ne ona sira kakeniw wiar ookowa nain yia asipinok, ne sira eliw akena yia ofakowinok.

3-4 Mua Maneka farowa sira nain eliw akena. O ona waisow i yia aawiya nain-ke, ne feenap kookaliya, wi mua iiwawun wia aawemkun opor makena onoma efar amisaruk naek. **5** Moram Mua Maneka kuisow akena. Ne gone mua pun kuisow, mua nain Yeesus Krais. I miiw mua, Mua Maneka mikikira iwep ikemkun os-ke yia kakenami Mua Maneka wameiya epaskun yia wuak. **6** I miiw mua pina aawep umekamik nain, muut nain Yeesus Krais-ke epa yiar aawep umok. Ona epa kerereya naap oneya i amisaremik, Mua Maneka i yia aawowa kookaliya. **7** Naapeya uuwowa onome naep owow unowaefa sesekeya ona opor makena ariman wiar wuami wia maakem-miawiyem, wi kema aawep ookuk naep. Yo opor makena maiyem, me sailiyem.

8 Yo feenap kookaliyem, anane lotu onami wi mua wapena fakerap Mua Maneka faruk. Wi kema bagiaw marew, riirinowa marew ikok naap onuk.

Wi emeria sira

9 Aria wi emeria pun naap, alakuemi mia suuwowa sira-sira me wuauk, wi mia suuwowa wia urufowa anirowa nain suuwuk. Mua kema wia aawu naep wieno afifa me rirismuk, ne maa bala sira-sira me wiam opuk, kululum sira-sira ne maa bala maamuma maneka-pa sesenarimik nain me wuauk. **10** Mua Maneka opora wiar ookowa kookal-afurap-na uuwowa

baliwep wiar onuk, ne wiena mauwowa nain-ke wiena bala saarik wiar ikainok.

¹¹ Wi kekelka ikok opora miimami amisa aawem-ikauk. ¹² Wis-ke iikirap wi mua me wia nomakep lotu epa-pa Mua Maneka opora me wafuruk, weetak. Wi oram miimowa muutiw ikauk. ¹³ Moram mokomokoka Mua Maneka-ke Adam onak, ne naap ikok Eewa onak. ¹⁴ Ne pun, Satan wadol opora maemi Adam me peeskimok. Emeria nain peeskimeya pina onak. ¹⁵ Nain wi emeria muukarem-ikauk. Wi Mua Maneka opora baliwep wiar opikuuan, wiena mua wia kookalikuan, pokow eliya sira baliwep ookikuuan-na Mua Maneka-ke eliw wia aawinon.^a

Wi Kristen woos mua opora-ke

3 ¹Aria yo opor makena maiyem. Sios teeria wia urufowa uuwowa nain eliya-ke. Mua eena uuwowa nain opowa kookaliyem naeyana eliw akena. ²Mua sira feenap nain wia urufap uuwowa nain eliw wia pepekime. O pina marew akena, ne emeria kuisow aawinok. Mua bolakuowa marewa ne momor soomarowa sira kema me wuinok. Maa baliwep kema suuwap uuwowa kakeniw onam-ikainok. Mua wia tatarowa sira, ne Mua Maneka opora wia maakowa amisarek nain. Mua sira naap nain eliw pepekime. ³Eka kekanowa me eniminok, kema bagiaw marew, mua saria ikainok. Maamuma me kookalinok. ⁴Ona emeria muuka wiipa baliwep wia urufami muuka wiipa sira eliya wia ofakoweya opora wiar miimuk. ⁵Mua ona teeria baliwep me wia urufinon-na aria Mua Maneka sios teeria maneka nain kamenap wia urufinon, me pepek. ⁶Mua aakisa fan kema kirep Yeesus teeria wiar ekak, mua naap nain woos mua me arinok. Oko yo mua eliya-ke naep emina kekanemi Satan saarik unuma wame purupeya Mua Maneka-ke Satan iirarek naap iirarinon. ⁷Wi sisin mua pun mua nain sira eliya-ke naimik nain, eliw mua nain pepekime. Oko mua eliw marew nain-ke iimareya o murarow opora onami unuma wiar samorikuan. Naeya Satan akimowa-pa wakinon.

Wi Yeesus teeria uuwow mua opora-ke

⁸ Aria sios teeria uuwow mua pun naap, mua feenap nain wia pepekime. Mua sira eliya, ne opor makena aakunowa, eka kekanowa me enimimik nain, ne maamuma me kookalimik nain, ⁹pina marew, kema kuisow ikok Mua Maneka ookowa opor makena, kekanowa wiar optimik nain. ¹⁰Wi mua naap nain mokomokoka mauwowa wia akimap urufeka, baliwep mauwuk-na eliw uuwow mua-pa ikauk.

¹¹ Ne wiena emeria pun naapiw, emeria sira eliya, riirinowa marew, murarow opora me onuk. Emeria opora marew ne mauwowa wi wapena-

^a 2.15 Opora fain kemeni imenowa yoowa.

pa wiar wuiwkin-na baliwep onuk. ¹² Wi sios uuwow mua, emeria kuisow aawinok. Wiena muuka wiipa ne uuwow mua sira eliya wia ofakowami opor miimowa sira nain maakuk. ¹³ Wi uuwowa baliwep faikuan-na, wiena unuma eliw akena wiar imenarinon. Naeya wi emin uruowa marew, kekanep Yeesus Krais ookowa sira nain wia maakem-miawikuan.

Mua Maneka unuma wiar fakerowa sira

¹⁴ Aria yo kema feenap wuap parosifa fain siisimomiyem, epa me ekinen, yo ikiwep nefu urufekam naep. ¹⁵ Nain yo ewur me kererinen-na parosifa fain urufap amisa aawep wia kakenami wia maakeya Mua Maneka teeria-pa wiar ikowa nain unowiya baliwep ookuk. Yeesus teeria-na Mua Maneka anane naap ikaiya nain ona teeria-ke, o opor makena nain poka saarik wiar akuawep ikaiya nain-ke. ¹⁶ I Mua Maneka opora wiar opimik nain onoma maneka akena, iiriw kokot ikua. Nain feenap,

“O miiwa fan orop mua mia puukak. Ewar Eliwa-ke o mua eliwiya ariman wueya mua makena-ke naemik. Wi ensel o urufamik.

Miiw unowa o unuma wiar maem-miawikin meta manekareya opora wiar opamik. Ne naap ikok Mua Maneka-ke aaweya owow iinan urupep unum maneka aawok.”

Wi wadol mua opora-ke

4 ¹ Aria Ewar Eliwa-ke opora ariman maek nain feenap, wiimar emeria mua papako Mua Maneka opora wiar ookam-ikok piipuap inasin wadola ne ewar samora opora wiar ookikanan. ² Wi wadol mua-ke mua wia peeskimiwkin naap onikuan. Wi wadol mua naap nain ikiwosa iiwawun wiar momorareya iiwawun emina kekanikuan. ³ Wi feenap wia maakikuan, ni me mueweka, ne maa enowa naap, naap nain me enimeka, naap wia maakikuan. Nain maa enowa unowa Mua Maneka-ke oram enow manekiw wuak, naeya i opora baliwep wiar opap ookimik nain o sira eliya naakemi maa eliw enimiyen. ⁴ Maa unowa o onomakek nain eliw manekiw. Nain sira eliya naakep enowa-ke eliw. ⁵ Moram ona opora-ke naap maek, ne sira eliya naakemkun maa nain eliya arinon.

Krais uuwow mua eliya ikowa sira

⁶ Aria nena pun Mua Maneka opor makena wiar kema suuwami sira wiar ookam-ikok wi emeria mua yo nefu maakem nain wia maakinan-na, no Yeesus Krais uuwow mua eliya wiar ikainan. ⁷ Nanar wado-wadola ne opora kemen marewa maimik nain me wiar mae, mikikira-pa wue. No Mua Maneka sira wiar ookami dubila ikowa name paayam-ike. ⁸ No amisaren, niirowa sira-sira niiremi mia palanowa-ke, nain eliya ne maa oram-ke, ne Mua Maneka kema suuwam-ikowa nain maa makena-ke. Moram i Mua Maneka kema suuwami eliw ikaimik, ne miiwa weeserow epa imenariya nain pun eliw ikaiyen.

⁹Opora fain maken akena-ke, wi unowa nain miimap makena-ke nauk.
¹⁰Feenap, Mua Maneka anane naap ikaiya nain-ke waisow yia aawiya, ne opora wiar ookimik nain wia aawowa manek akena kookaliya. O yia aawowa nain makena-ke naep kemaiw yiam tuupam-ikaimik. I muut nain kerew akena uuwam-ikaimik.

¹¹No opora nef a maakem nain wia maakemi baliwep wia ookoma.
¹²No lawisik takira saarik nef a urufap me mauk, "O takira-ke, opora me wiar miimiyen." No feenap onam-ike, aakunow sira, soomarowa, mua wia kemalow sira, Mua Maneka opora wiar ookowa ne sira ele-eliwa kema suuwowa, naap onam-ikaeya wi Yeesus teeria sira nefar urufap wis pun naap nookuk. ¹³Yo niar ekapowa efa arewami wia fiirimep Mua Maneka opora wia unufomami kemena baliwep wia maakem-ike. Ne pun sira eliya onowa baliwep wia ofakowam-ike. ¹⁴Uuwowa nain Mua Maneka Ewar Eliwa-ke no niek. Ne mua oko-ke ariman nef a maiwkin wi woos mua-ke wapena no ikiwosa iinan-pa nefar wuiwkin uuwowa nain awon. Naapeya uuwowa nain me piipue, anane uuwam-ike.

¹⁵Uuwowa unowa nain baliwep onami anane uuwowa neekeriw kekanep ike. No naap onam-ikaeya nef a urufap mauk, "O aakisa uuwowa nain amisar-afurap baliwep akena uuwiya," naap nef a mauk. ¹⁶Nena sira onin nain baliwep name urufe, ne Mua Maneka opor kemena ariman wuowa nain pun baliwep kema suuwap wia maake. No anane kekanep uuwowa nain onam-ike. Naap onam-ikainan-na nena name asipami wi Yeesus teeria unowa nain pun wia asipam-ikainan. Naeya ni unowyia Mua Maneka-ke nia aawinon.

Wi emeria mua wia kakenowa sira

5 ¹Aria wi mua iperowa opor kekanowa me wia maake. Nena niawi opora maakin naap kekelka wia maake. Takira me wia kakanke, nena niamun wia saliwin naap wia saliwe. ²Emer iperowa opor eliya wia maake, nena neene wia maakin naap. Wiip takira opor sira oko-ko me wia maake, kakeniw wia maake, nena nekera wia maakin naap.

Wi emeria apura opora-ke

³Aria wi emer apura, muuka wiipa wiimasip marewa nain, no baliwep akena wia kakalte. ⁴Ne apura eena muuka wiipa e wiimasip onaiya ikemik nain wi Mua Maneka kema suuwap sira feenap onuk. Mokomokoka wiena wiawi, onak, wokome ne weke wia kakaltuk. Moram iiriw wis-ke wia kakaltiwin arimemik, naapeya wi nain kiripami wis pun naap wia kakaltuk. Mua Maneka sira nain manek akena kookaliya.

⁵Ne wi emer apura wia kakaltow mua marew akena nain wi feenap onuk, Mua Maneka sira ookami anane amirika ne uura o faremi yia asipinok naep nokarem-ikauk. ⁶Ne emer apura-ko ona mia kookalowa ookiya nain umep ikowa saarik ikua, kema marewa momora saarik ikua.

⁷Ne fain pun wia maakeya opora baliwep ookami opora marew ikauk.
⁸Mua ona samapora epaskun ne ona teeria kakeniw me wia kakaltinon-na mua nain Mua Maneka opor makeda wiar fienninon. Wi sisin mua-ke wiena teeria wia kakaltimik, ne o wia, sira samor akena oniya, naapeya wi sira eliwa nain wiar nomakemik.

⁹⁻¹⁰Ne sios teeria wi emer apura wia kakaltowa nain wi apura sira fain unuma wia aawe. Emer iperowa akena, mokoma unow akena aawok nain. Ne o mua kuisow muuta aawep ikaeya mua wiartumok. O eena uuwow ele-eliwa oneya emeria eliwa-ke naimik nain. Ona muuka wiipa teeria baliwep wia kakaltam-ika, owo oko mua wia tetariya, ona wame poromi wi Kristen teeria wia saliwiya, ne wi mua baliwep me ikemik nain wia naapiya, sira eliwa unowa oniya nain. Wi apura naap nain unuma wia aaweya sios teeria-ke wia kakaltam-ika.

¹¹Aria wi emeria takir eliwa ikok apuraremik nain unuma me wia aawe. Oko wi Krais teeria-pa ikok nainiw muewowa kema urupep mua wiokami Krais mikikira iwikanan. ¹²Krais wameiya opora koonowamik nain puukap pina aawikanan. Naapeya maa anima mia-pa wiam wuikanan. ¹³Ne oko pun, wi oram ikok lebumarep ikip paapar-iyawikanan. Ne maa me wiartumok nain murarow opora onami neeke mufem-miawikanan. ¹⁴⁻¹⁵Wi apura papako iiriw i teeria yiamiya ikok yia piipuap Satan teeria oromik. Naapeya yo feenap maiyem, wi emeria takir eliwa ikok apuraremik nain wi naap oram ikok nainiw muewuk. Naeya wienan muuka wiipa teeria wia kakaltam-ika. Naap onikanan-na, i Kristen yia tuunow opora me yiarnimenarinon.

¹⁶Aria wi emeria Yeesus ookimik nain feenap onuk, ona teeria emer apura-ko ikainok-na ona eliwi o kakaltam-ikainok. Naap oninan-na i sios teeria-ke wi apura nain kakaltowa yoowa me aawikanan. Wi apura wiisow akena ikemik nain muutiwi eliwi wia urufam-ika.

Wi woos mua opora-ke

¹⁷Aria wi woos mua uuwowa baliwep uwimik nain sesa baliwep wieka. Makena, wi woos mua Mua Maneka opora wia maakemi opor kemena baliwep wia oomimik nain naap wia oneka. Ekima wia opap sesa maneka wieka. ¹⁸Moram Mua Maneka opora feenap maek,

“Bulmakau uuwami wit makeda ititam-ikaeya opaimika me wiartumok sapum ere, uuwami wit makeda neek eniminok.” (Lo 25.4)
 Ne opor oko pun feenap maek,

“Uuwow mua sesa kakeniw opam-ika.” (Lo 24.14-15)
¹⁹⁻²⁰Aria, mua kuisow-ke maeya-na “Woos mua nain sira samorak.” Naap mainok-na mua kuisow maiya nain me wiartumok miime. Mua arow-i e erup-ke maiwkin-na, opora wiartumok miime. Neemi mua unowa mokok epa-pa pina nain wiartumok kakenami ariman wia amukare. Naap wia oneya wi papako wia urufap keker opap wis pun sira samora me onuk.

²¹Aria Mua Maneka, Yeesus Krais ne wi ensel parina onaiya ikemik nain mokok epa-pa opor kekanowa nefa maakiyem, no uuwowa nain baliwep one. Opora-ko imenareya-na onoma baliwep ook-afurap ariman mae. Mua kamenap nain emina me wia urure. ²²Mua-ko ewur akena Yeesus teeria woos mua me wia pepekime. Oko mua nain iiriw pina onap ikaeya o pepekimemi nos pun pina wiар aawinan. Aria no nena pun name urufami, pina ao-wuepami baliwep akena ike.

²³Ne maa oko maiyem, feenap, no eka dabela muutiw me enime. Iir kui-kuisow wain gelemuta onaiya kiripap enimeya uroma nefa naapinok, ne urom napuma anane nefar imenariya nain nefar iirarinok.

²⁴Aria wi papako pina ariman wiар ikua nain opora-pa wia wuimik. Ne papako pina kokot wiар ikua nain pun ikoka iiwawun wiар ariman aromakinon. ²⁵Sira eliwa pun naap, sira eliwa onikuan-na ikoka ariman wiар arinon. Ne sira eliwa kokot onimik nain pun ikoka wiар amisarikuhan.

Wi uuwow mua opora-ke

6 ¹Aria wi uuwow mua sesa marewa uuwimik nain wiena saria ekima wia opuk, opora me wia fienuk. Oko wi mua papako-ke naap wia urufap Mua Maneka unuma wiар samorami i Yeesus teeria sira yiar firekikuhan. ²Ne wi saria Yeesus teeria-pa wiар ikemik nain, wiena uuwow mua-ke feenap me wia mauk, “Aa, i aakisa teeria epaskun, naapeya yo uuwowa efa maakeya-na me miimin, moram i unow onaiya Yeesus teeria-ke.” Naap me mauk, weetak. Wi kema feenap wuauk, “O Yeesus teeria-ke, yos pun kookaliyem. Yo mauwowa balisow onomamkun neeke maa eliwa aawinok.” Wi kema naap wuap uuwowa eliwa onuk.

Maa unowa aawowa opora-ke

Yo nefu maakem nain anane wia maakemi kema wia iikirowam-ike. ³⁻⁴Ne mua eena sira oko nia maakemi yieni Maneka Yeesus Krais opora ne Mua Maneka era makena-ke me wiар naiya nain, feenap maiyem, oram maneka wame purupiya, o amis marewa, naap maiyem. Wi mua sira naap nain opora mufemi irakow opora onam-miawikuan. Naap onami wiam tuunikuan, wiam fookami wiam firekikuhan, ne kema-pa wiam keker opikuan. ⁵Wi sira makena me ookowa wiena ikiwos samora-pa opora imenap nain maemi opora wiam fi-fieniwin opor makena wiар mesenalinton. Wieniw wadolalemi naap maikuan, “Mua Maneka sira-na maa muutitik yiar imenowa era-ke,” naap maikuan.

⁶Makena, mua eena Mua Maneka sira wiар ookami feenap mainon-na, “Yo maa unowa pepek,” naap maemi maa oko kema me wuinon-na eliwa ikainon. ⁷Moram i maa muutitik onaiya me imenaremik. Ne umemi pun naap, maa muutitik onaiya me ikiwiyen. ⁸Naapeya i maa enowa, ne mia suuwowa pepek yiar ikainon-na eliwa.

⁹Wi mua maa unowa iinan-pa pokowa kema wuimik nain, wi akimowa-pa wakimik. Ne wiena kookalowa samo-samora ne momor sira nain-ke top iwowa saarik wia sakaker opap ikua. Naeya ikoka iiwawun samorarikuan. ¹⁰Moram, maamuma kookalowa-pa sira samora unow akena imenariya. Wi mua papako maamuma senam akena kookalemi, Yeesus ookowa sira piipuap kema siriowa unowa wiena wiam wiimik.

Eliw ikowa sira baliwep ookiyen

¹¹Ne Timoti, no Mua Maneka uuwow mua wiar ikon. Naapeya sira samora unowa nain ao-wuepe. Mua Maneka sira makena kakeniw wiar ookam-ike, opora wiar opowa, mua wia kemalowa sira, kekelka wia maakowa, ne kekanowa opap uuwam-ikowa, sira eliya nain ookam-ike. ¹²Wi mua karuowa akimimik naap, nos pun nena uuwowa naap akimami kekanep balisow akena uuwam-ike. Mua Maneka wiar ikok epa eliya aawep anane eliw ikaimik, nain naap wiar opap ike. Iiriw Mua Maneka-ke epa eliya nain aawe naep nefareya, o opor makena wiar ookam-ikain nain wi emeria mua unowa mokok epa-pa ariman maen.

¹³Mua Maneka maa muutitik kekanowa wieya mokok enumia ikua, ne Yeesus Krais Pontius Pailat miir onoma-pa balisow akena wame maek. Yo wiam erup nain mokok epa-pa nefareya, o opor makena wiar puuke. Naeya no sira dubil manekiw ikok yiena Maneka Yeesus Krais nainiw ekapow fofa arewami naap uuwam-ike. ¹⁴Fofa nain pepek ereya Mua Maneka-ke Yeesus ariman wuinon. Kema eliya onoma Mua Maneka ona, ne pun ona waisow yia urufiya. O wi owow saria unowa nain wiena Saria maneka-ke, ne wi owow mua mane-maneka unowa nain wiena Mua Maneka-ke. ¹⁶Os-ke waisow me uminon. O parin manek akena-pa ikaiya, i wameiya wiar ekowa me pepek. Mua kuisow-ko me urufamik ne o urufowa pun me pepek. Unum maneka ne kekanowa anane naap wiar ikaiya. Makena.

Wi mua maa unow akena wiar ikomakek nain opora-ke

¹⁷Nos-ke neek wia maake, wi mua maamuma maa muutitik unow akena wiar ikomakek nain unuma me wiam piruk, ne wiena maamuma kema manek akena me kema suuwuk. Moram maa nain anane naap me wiar ikainon. Mua Maneka manek akena kema suuwuk, moram os-ke maa unowa yiemi kema eluk naep ona yiomakek. ¹⁸Wi mua naap nain wia maakeya maa muutitik eliya muutiw onami uuwowa ele-eliwa unowa imenam-ikaikau. Me yamunsiaruk, weetak, wiena maa papako sererkap wi mua eena maa marew akena ikemik nain wia asipam-ikaikau. ¹⁹Naap onikuan-na ikoka iinan owowa-pa Mua Maneka-ke nain wia kiripomaya anane kema eliw manekiw ikaikuan.

Timoti baliwep wame urufam-ikainok

²⁰Aria Timoti, no Mua Maneka uuwowa ne opora niek nain baliwep opap name urufami ike. Wi Mua Maneka firekami opor wadola aakunimik ne papako kema sira-sira wuami maimik, “I yookowen-na amis maneka aawowen.” No opora sira naap nain mikikira-pa wue. Opor sira nain Mua Maneka opora wiar iiwuariya nain-ke. ²¹Wi papako-ke maimik, “I amis ononaiya yiar ikua,” naap maemi opor makena ookowa uferap iiriw piipuamik.

Mua Maneka ni nia kemalep nia asipam-ikainok.